

DEO OPTIMO MAX.

QUÆSTIO MEDICO - CHIRURGICA.

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
mandè discutienda in Scholis Medicorum, die Lunæ vigesimo-tertio
mensis Februarii, anno Domini M. DCC. L.

M. JOANNE DE DIEST, Doctore Medico,
Præfide.

Num in plagis abdominis, vulnerato intestino, Pellionum futura?
I.

RGONE vulneratæ partis conglutinationi, nunquam, nisi vulneribus huic eidem iterum inflictis præluderetur? Numquid ex Chirurgiâ, carnificina fieret? An absque novaculâ, scalpello, *forficibus*, acu, similibusve ferramentis, externorum corporis affectuum plures non sanarentur? Absit, Chirurgia, tertium, (nec indè locuples minùs ac præstans) Medici armamentarium, non *chalybis*, at Chirurgi manuum opere desinitur. *Chalybs* aut ferrum, unum quidem, sed non unicum ex instrumentis præsentissimum, quibus ars utitur identidem, interdum abutitur artifex. Quot reipsâ ægritudines, vel externæ, nullam hujus opem efflagitant? Solâ, eâque artificiosâ Chirurgi manuum ad corpus ægrotans admotione, prolapsum plerumque reducitur intestinum. Partium *deligatione* simplici ac situ, diætâque idoneâ, ossa quandoque vel fracta, vel mota loco, ad copulationem aut *nexum* revocantur. Calculus omnis ad vesicam, per *lithotomiam* an extrahendus? Mammæ *carcinoma* quodlibet, vulgò cancer, an secundum aut extirpandum? An cuius *hydropis*, *paracanthesis*? Cuius ani *fistula*, incisio? *Angina*, *bronchotomia*? *Puris*, *lymphæ*, aut sanguinis in *thoracis* capacitate collectioni, *empyematis*; arteriæ discissæ vel punctæ, *aneurismatis* opus? Capitis vulnè, *terebratio*? Artuum *gangrena*, amputatio? Num *carciniculi*, *bubones*, tumoresve alii contrâ naturam, vel igne, aut ferro pariter aggre-diendi, vel ad *seppurationem*, *repercussionem*, *resolutionem*, *dissensionemve* indiscriminatim perducendi? Num in partu laborioso, manu parciùs, quàm instrumentis utendum? An suendi *tendines*? Suenda & intestina? Non utique. Quoties immò soli Naturæ committenda venit eorum coagmentatio vulgè, quæ, ab acu filum tra-

A

hente, durius exagitata, ingravescerent? Ubi ergo Chirurgiâ tutiori ac simpliciori, diætâ pharmaciâque convenientibus, adjutâ, quàm citissimè suppetias Natura poterit accipere: toties absque *suurâ Pellionum*, faucis partis labra, prout expediet, conglutinata, feliciter ac ritè sanabuntur.

I I.

THERAPEUTICES ea pars, quæ manu curat, triplici præsertim opere; suum assequitur finem: *Symbesi*, *diæresi*, *exaresi*. *Symbesi*, disjuncta junguntur, *Continuum*, dividit *diæresis*. Quod superfluum est aut noxium, aufert *exaresis*. His in operibus merè ac simpliciter perficiendis, caveas Chirurgo conquiescendum existimes. Numquid non corporis humani fabricæ prævia cognitio atque inspectio, per unicam *Anatomes* (a) administrationem, huic adipiscenda? Numquid non varia morborum externorum genera, generisive cujuslibet diversæ species, harumque totidem discrimina, causæ, signa & remedia, sunt à Chirurgo percipienda priùs; quàm ad opus, hic manum admoveat? An non indignissimè ageretur cum Chirurgiâ, si ad nudam *empiriâ* hæc detruderetur? Artis hujus nobilissimæ objectum, quamvis nullum videatur esse aliud, præter hominis corpus, vulneribus præcipuè, ulceribus, tumoribus, *fracturis* aut *luxationibus* affectum, & sanabile: quàm tamen immensus adhuc superest Chirurgo campus, in quo, non ingenii solertiâ, nec doctrinâ minùs, quàm operis dexteritate, vel manûs industriâ debet excurrere? Quot enim & quàm præclara, ex HIPPOCRATE (b) ad Chirurgiæ officinam pertinent? Ægrotans, agens, ministri, instrumenta, lumen, ubi, cur, quot, quomodo, quando. Hæc autem omnia breviter & commodè revocavit GOURMELENIUS (c) ad tria potissimum capita: Primum, ad animi bona; Secundum, ad corporis dotes; Tertium, ad res aliquot externas, quarum & auxilio, & scientiâ necessariò Chirurgus indiget; ut celeriter, tutò, ac molestè minùs queat operari. Quicunque igitur tribus illis, animi, corporis, externive ornamentis præditus erit Chirurgus; Is, operationes artis quasilibet (d) an non faustè ac feliciter exequetur? Is, medicamentorum externorum multitudine, Naturam an opprimet? Is, ferrum aut ignem, corpori an applicabit, cum, sine ipsis, morborum curatio poterit accelerari? Is demùm, interna remedia, vel ad sedandum dolorem, vel ad vires recreandas, vel aliud in propositum, nisi ex Medici periti consilio, an administrabit?

I I I.

ABDOMEN, utpotè carnosum & molle, multifariâm sauciari potest. Quid enim vulnus, præter morbi communis, hoc est, solutæ unitatis determinatam speciem, recentem adhuc & cruentam, *puris* corruptionisive expertem, partibus præsertim fixis at mollioribus, ab instrumento incidente, pungente, vel contundente extrinsecus inflictam: quam, functionum læsio plerumque comitatur. Discrimina vulnorum & signa desumuntur imprimis, vel à solutæ unitatis naturâ & figurâ, vel à solutæ partis essentiâ & situ, vel ab affectibus complicatis aut *symptomatis*, quæ vulnera frequenter excipiunt: ut dolor, inflammatio, tumor, *hemorrhagia*, *convulsio*, *delirium*, febris, & alia, quæ maximi sunt ponderis ad vulnere aut *prognosis*, aut curationem legitimè instituendam. Dissimiles porrò, quæ ventrem adoriantur plagæ, vel in solâ cutis superficie consistunt, vel in abdominis interiora penetrant; tuncque fiunt, vel cum nullâ, vel cum aliquâ partium inclusarum læsione; vel cum nullo, vel cum aliquo eadem exitu. Partes abdominis quælibet internæ, licet plagis obnoxie sint; non tamen omnes, at præcipuè tenuia intestina atque omentum, per impositum vulnus possunt exilire. Intestinum, dum foras prominet, discissum esse, certò dignoscitur: cum, digitis molliter tractatum illud, flaccesit omninò, seu nullatenùs intumescit. Dum verò latet in ventre saucium, nec evolutum est, haud obscuræ læsionis ipsius dant indicia; & specillum ex

(a) *Saluberrim.*
Facult. Parisiens.
Decret. 2. Aug.
1607.

(b) *Lib. de Chir.*
officin.

(c) *Art. Chir.*
urgæ, sect. 1. de
Symbesi, cap. 1.

(d) *Idem*, *ibid.*

arte in abdomen introductum; & dolor intensissimus, qui nunquam non in affectu parte percipitur; & liquores, humoresque qui per vulneris exterioris ostium excernuntur; & sanguis ipse, qui per anum cum fecibus interdum eliminatur. Hinc, ubi de saucio jam constat intestino, quid Chirurgus faciendum? Perpendat hic attentius, num, & quâ simpliciiori ac tutiori Chirurgiâ, valeat curari vulnus, atque sanari? Abstineatque præsertim à *Pellionum suturâ*, ex cujus forsitan usu factum est, ut omnia (a) intestinorum vulnera, lethalia quondam judicarentur.

(a) Hippocr. l. 2. prædixit, & traci. prævit.

I V.

FIXARUM, at mollium corporis partium, vulnere aut aliter contrà Naturæ leges divisarum atque cruentarum, acûs filum ducentis trajectu facta commissura, *Symbeseos* eam exprimit formam, quæ *sutura* propriè nuncupatur. Mirum profectò, quot à Veteribus laudatæ fuerint aut usurpatæ *sutarum* species, quæ, ut crudeliores inutilioresque, jam pridem exoleverunt. Ex paucis tamen, quas nostra polior ætas retinuit, an quælibet, faustè, feliciter ac prosperè succedunt? Minimè. Numquid immò, ut *Pimata*, quæ *tendinum*; sic & *Pellionis*, quæ intestinorum vulneribus passim *sutura* destinatur, tanquam formidolosa vel detestabilis, penitus non ableganda? Vulgarem, ac receptum *sutura* hujus conficiendæ modum, en paucis accipe: tum dijudices. Ægrotante, pro læsionis naturâ & situ, probè collocato, intestini foras elapsi atque faucii, extremitas altera ministri digitis apprehenditur, alteram levâ manu tenet Chirurgus; qui dextrâ, rectam & rotundam acum (si filum sericum, crudum, planum & cerâ oblitum ducentem) per utramque vulneris adigit oram; torve continuò, quot opus est, punctus, in *gyrum* omnes injicit; situmque jam intestinum, mox in sedem reponit naturalem, ita ut fili extremum in vulneris parte superiori, sinat foris pendere: usquedum glutinato tandem intestino, si filum univèrsim queat retrahi, *Suturâ Pellionum* sic adumbratâ, quis, intestinorum compositionis aut structuræ peritus, horum jam fauciorum curationem huic operi credere non verebitur? Ut enim vulnere eorumdem ingenti, ex omnium penè auctorum consensu, inutilis prorsus hæc æstimatur; sic quoque in mediocri aut exiguo, suscitantur, augmenturve ab eâ dolor, inflammatio, tumor, febris, *convulsio*; morsque ipsa maturatur. An non insolenti aëris exterioris contactu, repetitis *acu-punctionibus*, vulnerisque orarum (si digitorumve interventu) vel constrictione vel contræctione factâ, *musculares & nerveæ*, ac delicatissimæ tenuium intestinorum tunicae, de novo franguntur, irritantur, colliduntur, excruciantur? Quid præterea non est damni nasciturum, si filum disrumpi semel, aut remitti contigerit? Nonne, deletis omnibus acu factis fili trajectibus, vulnus, priore pejus recrudescet? Nonne ferocius instaurabitur? Numquid non ore uno fatentur, quotquot extant vel acerrimi rerum æstimatores, vel solertissimi cadaverum scrutatores, eam tenuium intestinorum esse naturam, ut si *continuis* solutionem aliquam illa patiantur, vulneris hujus labra, sibiimetipsis nusquam, at cum *peritonæi* vel *omentis* portione quâdam solummodò conglutinentur? Cum itaque non exitiosa minùs, quàm inutilis demonstretur hæc *Pellionum sutura*, quis ipsam oculis jam non refugiat, non respuat auribus, animo non aspernetur, recordatione demum non perhorrescat?

V.

DISSOLUTA resarcire, principii vitalis *energia* (a) incumbit; ars, impedimenta tantum removet. Vulneratum porro intestinum, tibi curandum proponitur. Totum id operis, si fieri queat, sic Naturæ committas, ut, quæ functionem ejus interpellarent, omnia procul avoces, illicò detorqueas. 1º. Pars intestini læsa, modestâ licet explicatione, vel optimâ etiam inquisitione, cum detegi nequit: *heterogenea*, si liqueat, quamprimum extrahantur. Tum externo vulnere, si necesse sit, admoveatur turunda, & de reliquo, ut moris est, curetur vulnus, 2º. Prolapsi ex-

(a) Junckeri. Chir. usgr. Tek. 52.

abdomine intestini fauciatio, parva si fuerit aut mediocris, nullâ eget *sutura*; ac proinde naturalem in sedem subito reducat intestinum, ne inlueto vel externo aëre circumdatum, alienetur. 3°. In majoribus intestinorum plagis, etiam transversis, unico *sutura interscissa* punctu, intestini faucii labra in medio trajicienda, parque læsa in abdomen recondenda, ita ut extremitates sili, juxta superiorem exterioris plagæ marginem adducantur, ibique firmentur, donec vulneratum intestinum, *peritonæo* vel omento jam adhareat. 4°. Laniato vehementius adhuc intestino, si ex uno *sutura interscissa* trajectu, coagmentatio illius cum partibus vicinis sperari non possit: læsi sic intestini ora superior (hoc est ventriculo continua) ejusdem *sutura (b) interscissa* punctibus aliquot, cum superiori præsertim fauciorum integumentorum margine conjungatur; adeo ut, cum externo vulnere subinde conrescente intestino, efformetur fistula, cujus ope, veluti per anum arte factam, crassiores alimentorum & *chylî* particulæ, aut fæces, (c) ejiciantur foras. 5°. Discissi & prolapsi jam intestini quilibet instituat curatio, tenuissima nunquam non imperetur diæta, *gastroaphiæ*que, dum opus erit, ex arte celebretur. Hæc, illâ, vel alterâ methodo, licet simplicissima, plures, quos *Pellionum sutura* non servasset, sanitati restitutos fuisse testantur varæ Medicorum (d) observationes, experientiâ quotidianâ suffultæ. Facebant idcirco, nec iâ superbè gloriantur, quot quot scalpello dexterè tractando, *continuoque* subtiliter dividendo assueti, Chirurgicum parvi faciunt opus, hoc ubi, vel profundissimis, latissimis, longissimisque incisionibus non peragitur, vel amplissimo ac fastoso instrumentorum & remediorum apparatu non describitur. Quasi verò, Chirurgia, ut & Medicina, quò simplicior, eò præstantior non haberetur. Corporis igitur, ac potissimum manuum firmitudine, robore, & dexteritate, sensuum omnium, maximeque visus integritate polleant artis alumni: per me licet. At ejusmodi dotibus corporeis, numquid non præire debent (e) animi bona: morum & vitæ integritas, fides, constantia, ingenii acumen, solertia, prudentia & doctrina? Ut, quod frequenter ob morbi naturam evenit, si huic nequeant illi prodesse, saltem haud noceant.

(b) *Sutura interscissa* (quam & *nodosam* vocant) sic dicta, quod post singulos punctus, solum nodus firmatus relictus; sola hodie apud artis peritos venit in usum; nisi quod in *resecti leporini* operatione, *sutura interscissa* interdum adhibeatur. Sic autem *interscissa* vulgò administrari solet. Vulnere, vel à sanguine concreto, vel à quolibet alieno corpore repurgato, quod inflammationem parere possit: vulneris labra sicut manu ad invicem adducuntur

& versè extremitates apprehenduntur; tum Chirurgus; ac duplex solum trahente, utramque vulneris oram in medio trajicit ab inferiore ortus, in quâ solum solum efficit, opere peracto ad superius vulneris labrum adducendam, per quam sili pars altera immittitur, post duplicem nodum releuanda. Similique modo tot sili injiciuntur, quot vulneris postular ampliorulo; ac tandem convenientibus medicamentis curatur vulnus.

Non ergo in plagis abdominis, vulnerato intestino, Pellionum sutura.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Pascasius Borie.
M. Florentius-Carolus Belloz.
M. Ludovicus Patbioz.

M. Franciscus Nicolaus Gautier.
M. Franciscus Bidault.
M. Joannes-Claudius Munier,
Consiliarius Medicus Regis ordinarius & Domus Regiæ Invalidorum.

M. Claudius-Antiphanes Renard.
M. Petrus-Antonius Lepy.
M. Henticus Besnier.

Proponebat Parisiis, CAROLUS GEILLE DE S. LEGER, Claromontanus, Doctor Medicus Valentinus, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, A. R. S. H. 1750, à sextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1750.

(a) Junckerus
ibid. Tab. 55.

(d) Arceus,
l. 2, cap. 9.
Fernelius l. 6.
de morb. cap. 14.
Hollerius ob-
serv. 17.
Seidelius obs. 5.
Schenkus l. 3.
de vul. intest. obs.
7.

Tulpius observ.
l. 1. c. 20.
Ruyfchius obs.
anat. Chir. 55.
Junckerus ibid.
Francisc. Mery
diss. Med. Chir.
18 Mars. 1744.
(e) Goutmele-
nus ibid.